

Given i Helsingfors den 9 mars 2000

Statsrådets förordning

om ersättning för skador som orsakats av rovdjur

Enligt statsrådets beslut, som är utfärdat på föredragning av jord- och skogsbruksministeriet, föreskrivs med stöd av 87 § jaktlagen av den 28 juni 1993 (615/1993), sådan den lyder i lag 1236/1999:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Skador som rovdjur orsakat människor, trafik, jordbruk, husdjur, uppfödda djur, dött lösöre och renar ersätts inom ramen för budgeten av statens medel enligt vad som bestäms nedan.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *rovdjur* björn, varg, järv eller lodjur,
- 2) *personskada* skador och sjukdomar som rovdjur orsakat människor samt förluster till följd av en människas dödsfall som orsakats av rovdjur,
- 3) *trafikskada* skador som vid sammanstötning mellan rovdjur och fordon har uppkommit på ett motordrivet registrerat fordon eller på en släpanordning,
- 4) *skada på odling* skador som rovdjur orsakat åker, trädgårds- eller plantskoleodling samt från dessa bärgad skörd,
- 5) *skada på djur* skador som rovdjur orsakat husdjur och uppfödda djur, honungsskörd samt för hållande av djur använda stängsel, byggnader eller andra motsvarande konstruktions,
- 6) *skada på lösöre* skador som rovdjur orsakat annat dött lösöre än sådant som avses i 3—5 punkten, och
- 7) *skada på ren* skador som rovdjur orsakat renar.

3 §

Anmälan om skada

Den som med anledning av i 2 § avsedd skada som orsakats av rovdjur ämnar ansöka om ersättning av statens medel skall utan dröjsmål göra en skadeanmälan för värdering av skadan samt för andra i saken påkallade åtgärder. Vid personskada och trafikskada görs skadeanmälan hos polisen på skadefallsorten och vid annan skada hos landsbygdsnäringsmyndigheten på skadefallsorten. I anmälan skall nämnas när och var skadan har inträffat, skadans art och omfattning samt huruvida sökanden har möjlighet att få ersättning för skadan på basis av försäkring eller på andra grunder.

2 kap.

Personskador och trafikskador

4 §

Konstaterande av personskada och trafikskada

Polisen skall, då den mottagit anmälan om en av rovdjur orsakad personskada eller trafikskada, utan dröjsmål på platsen för skadan verkställa polisundersökning för utredande av grunden för ersättning och beloppet av den. En polisanmälan skall göras om skadefallet.

I polisanmälan anges den skadelidandes person- och adressuppgifter, händelseförloppet vid skadefallet samt så detaljerat som möjligt de skador som rovdjuret har orsakat.

5 §

Granskning av fordon

Det skadade fordonet skall på sökandens initiativ i regel granskas innan reparationsarbetet inleds, om Statskontoret inte av särskilt skäl beviljat befriande av granskningsskyldighet. Granskningen görs av en bilskadeinspektör som godkänts av Statskontoret.

Vid granskningen skall en reparationskostnadskalkyl uppgöras, i vilken skall antecknas samma uppgifter som i bilförsäkringsbolagens reparationskostnadskalkyl för bilskador. I reparationskostnadskalkylen skall också antecknas om och på vilket sätt det är ändamålsenligt att reparera fordonet. Om fordonet har skadats på ett sådant sätt att det inte är ändamålsenligt att reparera det, skall fordonets gängse värde omedelbart innan skadan inträffade och dess värde efter skadan anges i reparationskostnadskalkylen.

6 §

Sökande av ersättning för personskador och trafikskador

Ersättning för personskador och trafikskador söks hos Statskontoret på en blankett enligt ett formulär kontoret fastställt. Ersättningsansökan kan även överlämnas till polismyndigheten i skadeorten för vidareändning till Statskontoret.

Av ansökan skall framgå sökandens personuppgifter, adress och bankförbindelse samt skadans art. Till ansökan skall fogas den polisanmälan som avses i 4 § samt, när det gäller personskador, läkarutlåtande över arten av skadorna och beträffande samtliga skador, fakturorna samt kvitton i original på att dessa betalats, utredning över ersättning som erhålls med stöd av annan lagstiftning eller på basis av försäkring samt andra sådana utredningar som

Statskontoret anser vara nödvändiga och som kan vara av betydelse vid utredningen av skadefallet och avgörandet av ansökan om ersättning.

7 §

Ersättning för personskada och trafikskada

Ersättning för personskada fastställs med iakttagande av bestämmelserna i 5 kap. 2—4 § samt 7 kap. 3 § skadeståndslagen (412/1974).

Vid trafikskador kan ersättning betalas högst till beloppet av de reparationskostnader som skadan orsakat. Om det inte är ändamålsenligt att reparera det skadade fordonet eller den skadade släpanordningen kan i ersättning betalas skillnaden mellan det gängse värdet av fordonet eller släpanordningen före skadefallet och värdet efter skadefallet. Dessutom kan nödvändiga bärgningskostnader ersättas.

Statskontoret beviljar och betalar ersättningarna för personskador och trafikskador av de medel som jord- och skogsbruksministeriet anvisat. Ersättning för reparation av ett fordon kan betalas direkt till den verkstad som utfört reparationsarbetet.

3 kap.

Skador på odling, djur och lösöre

8 §

Sökande av ersättning för skador på odling, djur och lösöre

Ersättning för skador på odling, djur och lösöre söks på en blankett enligt ett formulär som fastställts av jord- och skogsbruksministeriet och som lämnas till landsbygdsnäringsmyndigheten i sökandens hemkommun. Om den skada som orsakats av rovdjur har skett inom en annan kommuns område skall landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där skadefallsområdet ligger vid behov ge en bedömning av skadans omfattning samt ett utlåtande till landsbygdsnäringsmyndigheten i sökandens hemkommun.

I ansökan om ersättning för skador på odling, djur eller lösöre skall utöver uppgifter om sökandens namn, adress och lägenhet samt kontaktuppgifter även finnas detaljerade uppgifter enligt skadans art om skadegöraren, tidpunkten för skadan, den skadade arealen, växtarten, mängden förstörd skörd, djurarten och antalet förstörda eller skadade djur, slaget och mängden förstört eller skadat lösöre, skadans värde i pengar och andra faktorer som inverkar på skadans storlek.

9 §

Terrängundersökning

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet kan vid behov i terrängen verkställa undersökning av den skadefallsplats där skadan på odling, djur eller lösöre inträffat. Om undersökningen skall i god tid meddelande lämnas till den som lidit skada samt en företrädare för jaktvårdsföreningen, vilka har rätt att närvara vid undersökningen samt rätt att i undersökningsprotokollet anteckna sin egen uppfattning om skadan.

10 §

Ersättning för skada på odling och djur

Skador på odling kan ersättas högst till ett belopp som motsvarar det gängse värdet av den förlorade skörden och de skadade trädgårds- och plantskoleväxterna, varvid dock inbesparade skördekostnader och andra kostnader beaktas såsom avdrag.

Skador på djur kan ersättas högst till ett belopp som motsvarar det gängse värdet av djuret eller honungsskördet. Ersättningen minskas med det belopp till vilket djuret kan användas.

För skada som orsakats hållande av djur kan ersättning betalas högst till ett belopp som motsvarar kostnaderna för reparation av de skadade stängslena, byggnaderna eller andra motsvarande konstruktioner.

11 §

Vissa skador på djur

För skada på hund kan ersättning betalas endast i det fall att hunden har befunnit sig på ägarens eller innehavarens gård eller i hans trädgård eller annars i ett för hunden avsett utrymme eller att den, då skadan inträffade, under uppsikt har använts för jakt, vallning, bevakning eller någon annan med dessa jämförbar uppgift. Ersättning betalas inte för skada som ett jagat rovdjur i samband med jakt orsakar en hund som används vid jakten.

Ersättning kan betalas för skada som rovdjur orsakat vilt som uppföds i farm för köttproduktion. Ersättning betalas däremot inte för skada som orsakats djur som hålls i viltvårdssyfte.

12 §

Ersättning för skada på lösöre

För skada som orsakats lösöre som avses i 2 § 6 punkten betalas ersättning högst till ett belopp som motsvarar lösörets värde då skadan inträffade.

13 §

Betalning av ersättning för skador på odling, djur och lösöre

Ersättning för skador på odling, djur och lösöre betalas av medel som anvisats av jord- och skogsbruksministeriet av landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun inom vilken sökandens hemort är belägen.

4 kap.

Skador på ren

14 §

Konstaterande av skada på ren

Renbeteslaget skall efter att ha fått kännedom om av rovdjur orsakad skada på ren märka ut skadefallsplatsen i terrängen, ta vara på de döda renarnas öron samt utan dröjsmål anmäla skadan och antalet skadade renar till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet och den lokala jaktvårdsföreningen.

15 §

Sökande av ersättning för skador på ren

Renbeteslaget skall senast inom en månad efter att skadan kommit till kännedom på en av jord- och skogsbruksministeriet fastställd blankett lämna in ansökan om ersättning för skador på ren till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där ägaren till de skadade renarna är varaktigt bosatt. Ansökan skall innehålla uppgifter om renägaren och dennes hemkommun, bankförbindelse, slag av ren samt en uppfattning om skadegöraren.

Såvida de skadade renarna inte sköts av renbeteslaget kan renägaren själv ansöka om ersättning för skadan på ren. I så fall skall renägaren meddela sin avsikt till renbeteslaget och vid behov sörja för de uppgifter som enligt denna paragraf samt 14 och 16 § hör till renbeteslaget.

16 §

Undersökningar av skada på ren

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet skall vid behov verkställa en sådan terrängundersökning som avses i 9 § av den skadefallsplats där skadan på ren inträffat. Den som lidit skada, en företrädare för jaktvårdsföreningen samt en företrädare för renbeteslaget har rätt att närvara vid undersökningen samt att i undersökningsprotokollet anteckna sin egen uppfattning om skadan.

För verkställandet av undersökningen av skadorna på ren skall renbeteslaget betala landsbygdsnäringsmyndigheten ett av kommunen i fråga fastställt arvode. Arvodet jämte resekostnader får uppgå till högst 600 mark per terrängundersökning.

17 §

Anmälan om skador på ren

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet skall sända en skadeberäkning gällande de skador på ren som skett inom kommunens område till arbetskrafts- och näringscentralen, som skall sända ett sammandrag för januari-juni och för juli-december av skadebeloppen samt sitt eventuella egna utlåtande till jord- och skogsbruksministeriet.

18 §

Ersättning för skada på ren

För skada på ren kan ersättning betalas högst till ett belopp som motsvarar det dubbla gängse värdet av den dödade eller på grund av skadan avlivade renen, varvid dock den del av djuret som har kunnat användas beaktas såsom avdrag.

Landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun där ägaren till de skadade renarna är varaktigt bosatt fattar beslut om ersättningsbeloppets storlek och betalar ut ersättningen till renägaren inom ramen för de medel som jord- och skogsbruksministeriet har anvisat för ändamålet samt i enlighet med ministeriets föreskrifter. Om det inte går att få klarhet i fråga om renägaren betalas ersättningen till renbeteslaget.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

19 §

Avdrag i ersättningen

Vid beräkningen av skadeersättningen beaktas såsom avdrag de ersättningar som på basis av annan lagstiftning eller försäkring betalas på grund av skadefallet samt andra faktorer som inverkar på skadans storlek.

20 §

Vissa begränsningar

Ersättning betalas inte för utgifter som har åsamkats sökanden med anledning av värderingen av skadan.

Ersättning med anledning av skadefallet skall betalas endast till den del som stiger över 1 500 mark. Härvid anses alla skador, som rovdjur under ett och samma kalenderår har åsamkat samma sökande, såsom ett och samma skadefall. Begränsningen i mark gäller inte ersättning för personskador.

Ersättning betalas inte för skada som åsamkats staten, kommun eller församling.

21 §

Nedsättning och förvägran av ersättning

Har sökanden själv medverkat till att skadan uppkommit eller utan orsak vägrat medverka till att förebygga skadans uppkomst kan ersättningen nedsättas eller förvägras, beroende på sökandens egen skuld i saken, hur fordonet framfördes och vilka andra omständigheter som bidrog till skadan.

22 §

Återkrav av ersättning

Kommunens landsbygdsnäringsmyndighet kan av stödtagaren återkräva i denna förordning avsedda ersättningar på basis av 7 § lagen om förfarandet vid skötseln av stöduppgifter i fråga om landsbygdsnäringar (1336/1992). Bestämmelserna i nämnda lag iakttas i tillämpliga delar även i övrigt på sådana ersättningar för skador som orsakats av rovdjur som beviljas och betalas av kommunens landsbygdsnäringsmyndighet.

Statskontoret kan i den ordning som bestäms i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982) av mottagaren återkräva ersättningar som utan grund betalats för personskador och skador på fordon.

23 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 15 mars 2000.

Genom denna förordning upphävs statsrådets beslut av den 30 december 1997 om ersättning för skador, förorsakade av rovdjur (1367/1997).

Denna förordning tillämpas på ersättningar för sådana skador som orsakats av rovdjur den 1 januari eller därefter. Denna förordning gäller i tillämpliga delar även på personskador som har inträffat den 1 juni 1998 eller därefter.

För skador som orsakats av rovdjur år 1999 eller tidigare betalas ersättningar enligt de stadganden som var gällande den 31 december 1999.

Helsingfors den 9 mars 2000

Jord- och skogsbruksminister

Kalevi Hemilä

Yngre regeringssekreterare

Ritva Torvinen